

sige åbent og ærligt, at der er en problemstilling her, hvor der er nogle olieindtægter, som måske kommer. Lad os fra Folketingets side, fra parlamentarisk side sige til regeringen, at det må vi ikke glemme, vi må sørge for, at de indtægter bliver modregnet i de udgifter, i de bloktilskud, vi har givet til Færøerne.

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til statsministeren for den tale, der blev holdt i dag, og sige, at CD er meget enig i den linje, som statsministeren lægger op til, og de bemærkninger, der er i den tale.

For CD er rigsfællesskabet vigtigt. Vi er tilhængere af rigsfællesskabet. Det er vi af historiske grunde. Vi mener, at der er en klar historisk dimension i det her. Der er mange følelsesmæssige bånd. Statsministeren har nævnt familiesammenhænge. Der er mange kulturelle sammenhænge. Der er i det hele taget meget tættere bånd, når man tænker det igennem, end man til daglig går rundt og tror.

Selvfølgelig er det sårende for mange, når man gør denne her diskussion meget firkantet. Selvfølgelig er det sårende for mennesker fra Færøerne, der bor i Danmark, som må rende rundt og høre på, at danskere stort set har den holdning: Hvorfor skal vi nu udskrive en check igen? Men det er selvfølgelig lige så sårende for danskere at høre, at færinger af og til udtaler sig om, hvordan Danmark har været hård og nærmest har været en kolonimagt. På begge sider siges der meget firkantede ting, som er med til at nedbryde det følelsesmæssige fællesskab, og det vil jeg da godt advare imod.

I rigsfællesskabet skal vi jo finde balancen mellem folkenes selvbestemmelsesret og så den historiske sammenhæng. På den ene side er der vel ingen i dette Ting, der anfægter folkenes selvbestemmelsesret. Naturligvis skal man have lov til at bestemme, om man vil have sin egen stat eller ikke vil. Men omvendt skal man jo også respektere den historiske dimension, og det, der gør denne her sag så vanskelig, er, at det følelsesmæssigt er et vanskeligt valg.

Der er jo ingen her, der vil fastholde rigsfællesskabet med våbenmagt eller med pression, heller ikke økonomisk pression, men alligevel er det vel både anstændigt og fornuftigt af statsministeren at gøre opmærksom på, at når man træffer en beslutning, f.eks. om total selvstændighed, så har det nogle konsekvenser.

Så har det også nogle økonomiske konsekvenser. Det vil da være at stikke mennesker blå i øjnene, hvis man gik rundt og påstod, at det kan de bare vedtage, og så sker der ingen ændring overhovedet; det var bare nogle ord, og det var bare en traktat. Jo, selvfølgelig har det nogle konsekvenser. Derfor er jeg meget enig med statsministeren i den tidshorisont, der er blevet nævnt på en 3-4 år for en afvikling af økonomien.

Vi er også meget enige i, at man er nødt til at diskutere Færøernes finansiering af aktiviteter, som det forventes, at den danske stat så gennemfører. Jeg kan ikke lade være med at sige, at når man sidder og læser traktatforslaget fra Færøerne igennem og når til protokollerne, så er der jo i det første protokolforslag bemærkninger om udenrigspolitikken, bemærkninger om, at danske repræsentationer rundt om i verden skal kunne repræsentere færingerne, at danske repræsentationer rundt omkring skal kunne kæmpe for færøske interesser over for tredjelande, og der er en enkelt bemærkning til.

Men jeg mangler i virkeligheden bemærkning nr. 4, nemlig bemærkningen om, hvordan færingerne i den situation så skal betale til den danske stat for at bruge det danske serviceorgan. Den er der ikke. Det er, som om man glemmer, at der må være en ligestilling her, hvor man siger, jamen vil man udnytte det system, og det er fint nok, så må man altså stadig væk være indstillet på, at der må være nogle konsekvenser.

I virkeligheden har vi jo en historisk chance nu. Danmark er jo kendt verden over for vores ordning af spørgsmålene i Sønderjylland. Afstemningen i 1920, måden, det danske mindretal syd for grænsen og det tyske mindretal nord for grænsen bliver behandlet på, er jo et system, hvor mennesker kommer dragende fra hele verden for at undersøge, om de kan bruge det som et eksempel til at løse mindretalskonflikter andre steder.

Tænk, hvis vi nu i forhandlingerne med færingerne kunne få skabt en situation, hvor man har et land, et folk, der gerne vil have større selvstændighed, måske suverænitet, og vi så her kan gå i spidsen og vise en løsningsmodel enten for det totale selvstyre, hvis de vil det, eller for nogle skridt med endnu mere hjemmestyre; en løsningsmodel, som kunne bruges andre steder.

Tænk om det dansk-færøske samarbejde nu bliver kendt for, at det er en model, man kunne